

Indsatsplan for vandforsyning

Randers	Favrskov	Norddjurs	Syddjurs
Aktivering 8915 1515	Aktivering 8964 1010	Aktivering 8959 1000	Aktivering 8753 5000

**VED AKUT BEHOV FOR AKTIVERING AF
KOMMUNERNES BEREDSKABSPLANER:**

**KONTAKT BEREDSKABET & SIKKERHEDS VAGTCENTRAL:
86 12 14 55**

'Kommunernes Plan for fortsat drift' og 'Indsatsplan for vandforsyning'
kan aktiveres døgnet rundt ved kontakt til Beredskab & Sikkerhed

Aktiveringsplan/Håndtering af hændelse

Hændelse vedrørende unormal vandforsyning

Driftsforstyrrelse

Mindre forurening:

Coliforme: 1-20/100 ml

Vandværk:

Kim 22°C 50-500 ml

Ledningsnet:

Kim 22°C 200-2000 ml

Øvrige hændelser:

Mindre overskridelse af grænseværdier for kemiske stoffer, f.eks.
filtreringsparametre, nitrat og pesticider
Driftsalarm
Misfarvning af vand
Strømfald
Større brud på rør
Stopet behandlingsanlæg
Fare for underminering af veje og bygninger

Gå til Action Card:

Driftsforstyrrelse:

Action card 2a og 2b

Større forurening

Truet forsyning:

Mikrobiel forurening:

E. Coli En eller flere pr. 100 ml

Intestinale Enterokokker En eller flere pr. 100 ml.

Coliforme >20/100 ml

Vandværk:

Kim 22°C >500 ml (afgang vandværk)

Ledningsnet:

Kim 22°C >2000 ml (taphane ved forbruger/ledningsnettet)

Øvrige hændelser:

Sygdomsudbrud
Dårlige lugt, smag eller udseende
Tegn på indbrud/hærværk
Tilbageføls fra virksomheder
Svigt af vandforsyning i længere tid

Gå til Action Card:

Information til forbrugere:

Action Card 1

Overskridelse af mikrobiologiske parametre mm.

Action card 3a

Overskridelse af miljø fremmede stoffer, el. naturligt forekommende stoffer

Action card 3b

Eksisterende (permanent). nødforbindelse kan åbnes:

Action Card 4

Nødforsyning med tanke:

Action Card 5

Nødforsyning med midlertidige slanger:

Action Card 6

Længerevarende strømsvigt:

Action Card 7

Krisesituation

Krise:

Terror

Krig

Naturkatastrofer

CBRNE (Kemisk, biologisk, radioaktivt eller eksplosivt udslip/stof)

Øvrige hændelser:

Sygdomstilfælde/Epidemier

Alvorlige tegn på indbrud/hærværk

Større eller boringsnære uheld med kemikalietransporter og lign.

Gå til Action Card

Information til forbrugere:

Action Card 1

Krise - Trusler/mistanke om sabotage eller terror mv.:

Action Card 8

Afslutning af hændelse:

Genetablering af normal vandforsyning: Action Card 9

	Driftsforstyrrelse	Større forurening	Krise
Beredskabs-situation	Situationer, der kan løses af vandforsynings personale eller vanlige samarbejdspartnere, og som ikke medfører sundhedsrisiko eller langvarige afbrydelser af forsyningen.	Situationer, hvor der kræves en særlig indsats af vandforsyningen og tilsynsmyndigheden. En 'større forurening' kan fx være hvis det drejer sig om en stor befolkningsgruppe, særlig følsomme forbrugere, forbud mod anvendelse af drikkevand, vandforsyningen ikke har materiel til løsning af situationen mm.	Situationer, hvor vandforsynings forbrugere eller medarbejdere er truet på liv/helbred eller hvor væsentlige sikkerhedsmæssige, samfundsmæssige eller økonomiske interesser er truet.
Ansvar og rollefordeling	Vandforsyningen har den udførende rolle. Tilsynsmedarbejderen koordinerer evt. indsatsen i samråd med Styrelsen for Patientsikkerhed afhængig af graden af driftsforstyrrelsen	Vandforsyning og tilsynsmyndighed indgår tæt samarbejde. Vandforsyningen har den udførende rolle Tilsynsmyndigheden er ansvarlig for koordinering med Styrelse for Patientsikkerhed Krisestab for vandforsyning Krisestaben nedsættes efter en konkret vurdering foretaget af tilsynsmyndigheden Krisestaben nedsættes når tilsynsmyndigheden vurderer at situationen er særlig kritisk Redningsberedskabet og kommunens øverste ledelse samt kommunikationsansvarlige orienteres om sagen	Et medlem af kommunernes direktion træffer beslutning om aktivering af 'Kommunernes Plan for fortsat drift' Krisestab for vandforsyning Krisestaben nedsættes hvis Leder af 'Kommunernes Plan for fortsat drift' træffer beslutning herom Krisestaben for vandforsyning refererer herefter til den kommunale krisestab via den tekniske direktør

Indhold

Aktiveringsplan/Håndtering af hændelse	2
Indhold	4
Indledning	6
Formål.....	7
Lovgrundlag og definitioner	7
Tværkommunal arbejdsgruppe	7
Vandværkernes rolle	8
Hvornår aktiveres indsatsplanen.....	8
Krisestab for vandforsyning.....	9
Krisestab for vandforsynings opgaver	10
Logbog når Krisestab for vandforsyning eller kommunal krisestab nedsættes.....	11
Særligt fokus på kommunikationsopgaven	11
Actioncards og bilag	13
Instruks for generel håndtering af en forurening	13
Action Card 1: Information til forbrugere/pressen	14
Action Card 2a: DRIFTSFORSTYRRELSE	17
Action Card 2b: DRIFTSFORSTYRRELSE	19
Action Card 3a: STØRRE FORURENING Overskridelse af mikrobiologiske parametre.....	21
Action Card 3b: STØRRE FORURENING Overskridelse af miljø fremmede stoffer el. naturligt forekommende stoffer	23
Action Card 4: STØRRE FORURENING Eksisterende (permanent) nødforbindelse kan åbnes ..	25
Action Card 5: STØRRE FORURENING Nødforsyning via mobile vandtanke	26
Action Card 6: STØRRE FORURENING Nødforsyning med midlertidige vandledninger	28
Action Card 7: STØRRE FORURENING Længerevarende strømsvigt	30
Action Card 8: KRISE Trusler/mistanke om sabotage eller terror m.v.	31
Action Card 9: Genetablering af normal forsyning.....	33
BILAG 1. Logbog	34
BILAG 2. Registreringsskema til analyseresultater	35
BILAG 3. Procesdiagram for en forureningssituation	36

BILAG 4: Liste over almene vandværker	37
BILAG 5: Liste over eksterne kontaktpersoner	38
BILAG 6: Liste over interne kontaktpersoner	40
BILAG 7: Skabelon til kommunikation.....	42

Indledning

Indsatsplan for vandforsyning gælder for de almene vandforsyninger i Randers, Favrskov, Norddjurs og Syddjurs Kommuner. Indsatsplanen indgår som en indsatsplan i kommunernes overordnede Plan for fortsat drift.

Fælles for alle fire kommuner	Politik for fortsat drift Samordnet og fælles for alle fire kommuner Godkendt af byrådene
	Plan for fortsat drift Samordnet og fælles for alle fire kommuner Godkendt af byrådene Udgør kommunernes beredskabsplan jf. beredskabslovens § 25
	Samordnede delplaner F.eks. Sundhedsberedskabsplanen Samordnet og fælles for alle fire kommuner Godkendt af byrådene Udgør kommunernes sundhedsberedskabsplan jf. sundhedslovens § 210
Kommunespecifik	Kommunespecifikke delplaner for direktør- eller chefområder afhængig af den enkelte kommunes organisering
	Indsatsplaner For særlige hændelser el. funktioner herunder 'Indsatsplan for vandforsyning'
	Sikkerhedsplaner på institutionsniveau (lokale beredskabsplaner)

Indsatsplan for vandforsyning anvendes af:

- Kommunernes tekniske forvaltninger herefter benævnt Tilsynsmyndigheden, i dialog med og inddragelse af
  - Styrelsen for Patientsikkerhed.
  - Vandværkerne i kommunerne (som afsæt til deres egne beredskabsplaner).
  - Redningsberedskabet.
  - Andre involverede parter, som skal løse beredskabsmæssige opgaver i forbindelse med vandforsyning.

Det anbefales, at vandværkerne udarbejder en beredskabsplan med mere detaljerede og tekniske oplysninger om de enkelte vandværker.

For en uddybende beskrivelse af vandværkerne og deres forsyningsområder henvises til kommunernes vandforsyningsplaner samt vandværkernes egne hjemmesider.

Indsatsplan for vandforsyning godkendes i den fælles Beredskabskommission. Forud for godkendelse er planen sendt i høring hos vandværkerne.

Planen skal løbende opdateres på baggrund af erfaringer fra konkrete hændelser. Planen kan opdateres og suppleres med Action Cards efter behov uden fornyet godkendelse i Beredskabskommissionen.

Formål

Formålet med indsatsplanen og vandværkernes egne beredskabsplaner er at sikre en hurtig og effektiv indsats i tilfælde af drikkevandsforureninger, så der snarest muligt kan genoprettes normal driftssituation.

Formålet er endvidere at sikre en optimal og effektiv udnyttelse af myndighedernes og vandforsyningsens ressourcer i en beredskabssituation.

Lovgrundlag og definitioner

Planen er udarbejdet i henhold til Beredskabsloven¹, Miljøstyrelsens vejledning "Planlægning af beredskab for vandforsyningen"² samt Beredskabsstyrelsens publikation om "Akutte drikkevandsforureninger – en praktisk guide".

Tilsynsmyndigheden fører tilsyn og vejleder om diverse forhold vedr. vandforsyningsloven og evt. miljøbeskyttelsesloven, og er myndighed ift. håndhævelse.

Styrelsen for Patientsikkerhed vurderer forhold vedrørende sundhedsrisiko og rådgiver om forholdsregler.

Følsomme forbrugere er bl.a. daginstitutioner, dagplejere, skoler, plejehjem, tandlæge- og lægeklinikker, lægemiddel- og fødevareproducenter samt landbrug med dyrehold. Det er en skærpende omstændighed, hvis der findes særligt følsomme forbrugere i forsyningsområdet, hvilket vandforsyningerne har ansvar for at have et overblik over.

Tværkommunal arbejdsgruppe

---

¹ Beredskabsloven: Lovbekendtgørelse 2017-04-03 nr. 314 om beredskab

² Vejledning nr. 8, 2002

Denne indsatsplan er udarbejdet af en tværkommunal arbejdsgruppe med repræsentanter fra Tilsynsmyndighederne og Beredskab & Sikkerhed.

Vandværkernes rolle

Vandværkets indsats koordineres af vandforsyningens repræsentant i krisestaben, når denne er aktiveret. I en beredskabssituation er det vandværkernes opgave at opretholde en normal vandforsyning i videst mulige omfang og reetablere denne efter opståede tab og skader. Vandværkerne har således ansvar for at opretholde deres opgaver i en krisesituation.

Vandværket iværksætter konkrete handlinger til udbedring af skader, fx reparationer, desinfektion, rensning og lignende, så vandforsyningen genoprettes og igen kan vende tilbage til normal drift. Udgifter til yderligere undersøgelser (fx. kildeopsporing), vandanalyser samt udstyr til levering af rent vand afholdes af vandværket.

Hvornår aktiveres indsatsplanen

Indsatsplanen skal aktiveres, når leveringen af vand svigter eller der opstår risiko for sundhedsfare.

	Driftsforstyrrelse	Større forurening	Krise
Beredskabs-situation	Situationer, der kan løses af vandforsyningens personale eller vanlige samarbejdspartnere, og som ikke medfører sundhedsrisiko eller langvarige afbrydelser af forsyningen.	Situationer, hvor der kræves en særlig indsats af vandforsyningen og tilsynsmyndigheden. En 'større forurening' kan fx være hvis det drejer sig om en stor befolkningsgruppe, særlig følsomme forbrugere, forbud mod anvendelse af drikkevand, vandforsyningen ikke har materiel til løsning af situationen mm.	Situationer, hvor vandforsyningens forbrugere eller medarbejdere er truet på liv/helbred eller hvor væsentlige sikkerhedsmæssige, samfundsmæssige eller økonomiske interesser er truet.
Ansvar og rollefordeling	Vandforsyningen har den udførende rolle. Tilsynsmedarbejderen koordinerer evt. indsatsen i samråd med Styrelsen for	Vandforsyning og tilsynsmyndighed indgår tæt samarbejde. Vandforsyningen har den udførende rolle	Et medlem af kommunernes direktion træffer beslutning om aktivering af

	Patientsikkerhed afhængig af graden af driftsforstyrrelsen	Tilsynsmyndigheden er ansvarlig for koordinering med Styrelse for Patientsikkerhed	'Kommunernes Plan for fortsat drift'
		Krisestab for vandforsyning	Krisestab for vandforsyning
		Krisestaben nedsættes efter en konkret vurdering foretaget af tilsynsmyndigheden	Krisestaben nedsættes hvis Leder af 'Kommunernes Plan for fortsat drift' træffer beslutning herom
		Krisestaben nedsættes når tilsynsmyndigheden vurderer at situationen er særlig kritisk	Krisestaben for vandforsyning refererer herefter til den kommunale krisestab via den tekniske direktør
		Redningsberedskabet og kommunens øverste ledelse samt kommunikationsansvarlige orienteres om sagen	

Krisestab for vandforsyning

Krisestab for vandforsyning, der består af:

- Tilsynsmyndigheden
- Styrelsen for Patientsikkerhed
- Repræsentant(er) fra det/de berørte vandværk(er)
- Kommunikationsmedarbejder fra kommunen

Efter behov kan krisestaben suppleres med andre medlemmer, f.eks.:

- Beredskab & Sikkerhed
- Repræsentant fra akkrediteret laboratorie
- Politiet

Mødestedet fastsættes af chefen for tilsynsmyndigheden.

Krisestab for vandforsynings opgaver

Ved aktivering varetager Krisestab for vandforsyning blandt andet følgende opgaver:

- Beskyttelse mod og afhjælpning af udefrakommende faktorer, som kan give fysiske skader på vandværket og ledningsnet.
- Beskyttelse af vandforsyningen mod udefrakommende kemiske, bakteriologiske, radioaktive eller nukleare forureninger (CBRNE).
- Etablering af nødvandsforsyning ved opstilling af transportable beholdere, tankvogne eller ved udlægning af midlertidige forsyningsledninger til nabovandværker, hvis ikke vandværkerne har en permanent nødforbindelse.
- Samarbejde og koordinering med kommunikationsansvarlige omkring information til berørte borgere og offentligheden.
- Udstedelse af påbud med kogeanbefaling / restriktioner af vand til drikke- og husholdningsbrug efter udtalelse fra Styrelsen for Patientsikkerhed.

Logbog når Krisestab for vandforsyning eller kommunal krisestab nedsættes

Der føres altid logbog i forbindelse med en hændelse, når der er nedsat Krisestab for vandforsyning eller Kommunal Krisestab.

Logbogen kan føres i krisestyrings-systemet C3. Der opnås adgang via www.bsik.dk – Vælg Krisestyling i topmenu. Vælg berørt kommune. Vælg teknisk forvaltning. Tryk på "Start forvaltningslog".

Logbog føres af alle involverede parter med præcis tidsangivelse (dato og klokkeslæt). Logbogen skal beskrive alle vandforsyningens og Krisestabens aktiviteter i relation til den aktuelle hændelse.

Formålet med logbogen er:

- At kunne dokumentere forløbet, herunder hvornår de enkelte henvendelser, informationer og handlinger er forekommet og udført.
- At kunne rekonstruere forløbet og opsamle viden om, hvad der eventuelt gik galt, og hvad der kan forbedres, for at en lignende hændelse ikke skal gentage sig.
- Grundlag for indberetning til Beredskabsstyrelsen med henblik på erfaringsopsamling.

Papirversion af paradigme for logbog findes i bilag 1.

Særligt fokus på kommunikationsopgaven

Tilsynsmedarbejderne, Krisestab for vandforsyning og Kommunale Krisestab skal alle have et særligt fokus på behovet for hurtig, troværdig og tillidsvækkende forbrugerrettet information, så borgerne generelt og især de følsomme forbrugere kan tage vare på egen sundhed.

Vandværkerne har en forpligtigelse ift. at sikre, at deres forbrugere informeres om hændelsen og hvilke tiltag/foranstaltninger, der anbefales ifm. beredskabssituation.

Derfor indgår en kommunikationsmedarbejder i Krisestaben. Kontakten til pressen koordineres i Krisestaben og mellem vandforsyning og tilsynsmyndigheden, når denne er aktiveret.

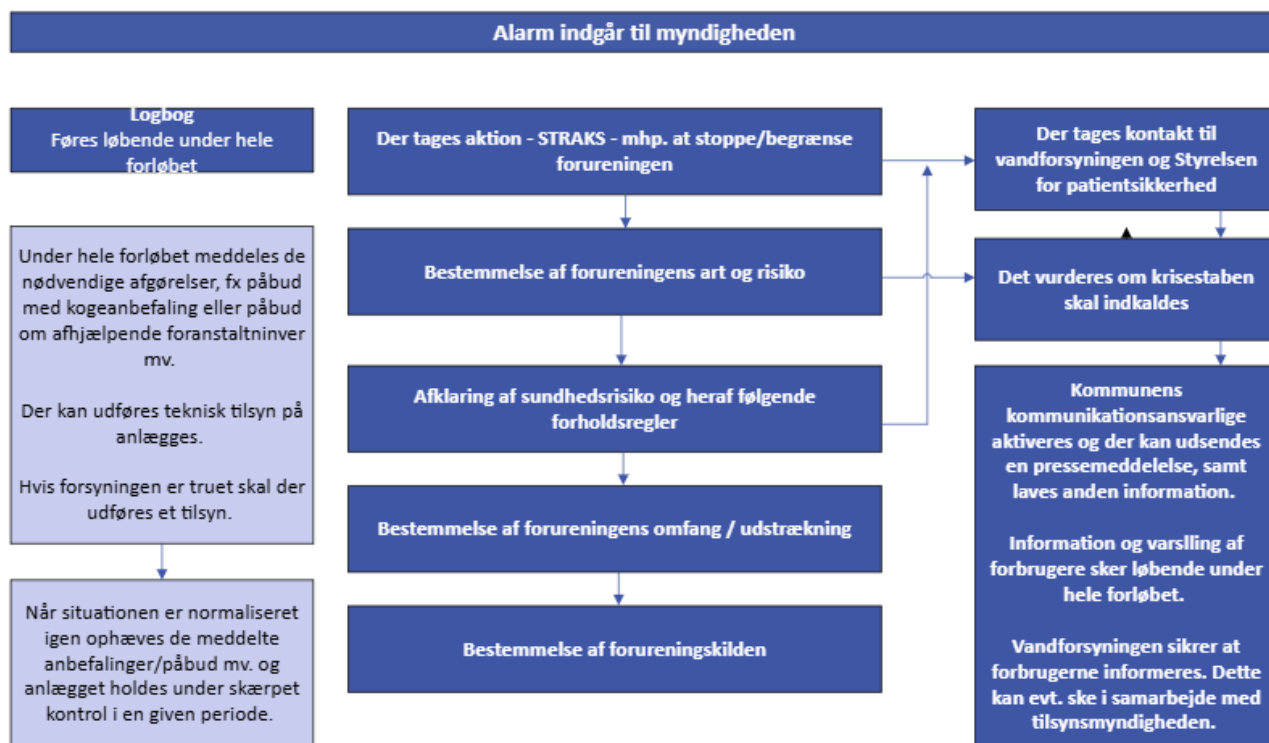
Chefen for tilsynsmyndigheden kan blive udpeget som pressetalsmand, alternativt kan rollen varetages af anden chef eller direktør for området, alt efter krisens omfang. Vandværket eller efter nærmere aftale, kommunikationsmedarbejderen kan udsende pressemeddelelser, SMS-varsler mv. når dette besluttet i Krisestab for vandforsyning eller den kommunale Krisestab. Vandværket vil have informationer om forbrugere i deres område.

Skabeloner til pressemeddelelser og til information til forbrugere fremgår af Bilag 7 til denne indsatsplan. De skal betragtes som inspiration og kan frit redigeres alt efter hændelse.

Actioncards og bilag

Instruks for generel håndtering af en forurening

Se specifik håndtering af hændelser under de relevante Action Cards.

Action Card 1: Information til forbrugere/pressen

<p>Hvornår benyttes Actioncard 1</p>	<p>Handleplanen benyttes i større eller mindre omfang, når forbrugere er direkte berørt af en forureningshændelse eller øvrige hændelser, som påvirker vandforsyningen (Større forureninger eller Krise).</p> <p>Ved driftsforstyrrelser, jf. Action Card 2, er der normalt ikke behov for information, f.eks. på kommunens hjemmeside. Vandforsyningen er forpligtet til at angive hændelser på deres hjemmeside.</p>
<p>Logbog</p>	<p>Logbog skal opstartes når krisestaben for vandforsyning nedsættes, Jf. Bilag 1.</p> <p>Logbog kan opstartes ved hændelser, der kan klassificeres som "Større forurening".</p>
<p>Ansvarlig</p>	<p>I en forureningssituation vurderes der i første omgang, hvorvidt der skal udsendes en pressemeddelelse igennem dialog med vandværket. Hvis den konkrete vurdering viser behov for en pressemeddelelse, udarbejdes et tekstforslag til pressemeddelelse, som efterfølgende udsendes af vandforsyningen eller efter nærmere aftale, via kommunernes kommunikationsafdeling.</p> <p>Hvis vandværket forsyner ind i en anden kommune, så orienteres denne ligeledes.</p> <p>Vandværket har ansvaret for at kommunikere med pressen evt. kan chefen for tilsynsmyndigheden agere pressetalsmand efter nærmere aftale, alternativt kan rollen varetages af anden chef eller direktør for området, alt efter krisens omfang.</p> <p>Hvis der er nedsat en Krisestab for vandforsyning vil denne koordinere udsendelse af al information, herunder information til pressen.</p> <p>Kommunens ledelse og redningsberedskabet holdes orienteret.</p>

	<p>I de tilfælde, hvor der er nedsat en Krisestab ved situationer klassificeret som 'Krise', henvises der til 'Den Kommunale Plan for fortsat drift' og 'Krisekommunikationsplanen.'</p>
Hvad skal iværksættes	<p>I hvert enkelt tilfælde vurderer den ansvarlige, hvordan information til forbrugerne kan ske mest hensigtsmæssigt.</p> <p>Vandværket skal sikre, at samtlige berørte forbrugere er orienteret om forureningen. Der tages udgangspunkt i det informationsparadigme, som fremgår af bilag 7.</p> <p>Tilsynsmyndigheden sikrer, at der foretages en koordineret indsats med vandværket ved den direkte kontakt til "følsomme" forbrugere. Kommunen sikrer, at alle de kommunale institutioner mv. informeres om forureningen inden for det berørte forsyningsområde.</p> <p>Der informeres på vandværkets og evt. på kommunens hjemmeside, hvor der vises et oversigtskort over det område, som er berørt af forureningen. Alternativt skal der fremgå en liste med navne på de veje, der er berørt.</p> <p>Der udsendes pressemeddelelse, hvis behov jf. paradigme bilag 7.</p> <p>Radio- og tv-stationer kontaktes af vandforsyningen eller evt. via kommunens Kommunikationsafdeling hvis dette aftales mellem vandforsyning og kommune. Herved kan informationen hurtigt nå ud til alle berørte.</p> <p>I pressemeddelelsen henvises til vandværket, men kommunen kan efter nærmere aftale anvendes til behandling af henvendelser og spørgsmål fra forbrugerne.</p> <p>Eventuel varsling med højtalervogne udføres af politiet.</p> <p>Når situationen er afsluttet, og der er opnået normale tilstande, udsendes information herom.</p>

Hvordan iværksættes	<p>Tilsynsmyndigheden sikrer, at vandværket har orienteret alle deres forbrugere om forureningssituationen. Det er vandværket, der forestår information af deres forbrugere.</p> <p>Skriftlig information om situationens ophør udsendes på tilsvarende vis.</p>
Hvor findes materiel	
Tidsplan	Der informeres løbende – og husk at intet nyt også er vigtig information.

Action Card 2a: DRIFTSFORSTYRRELSE

Mindre overskridelse af mikrobiologiske parametre

Hvornår benyttes Action Card 2a	<p>Benyttes ved overskridelse af de mikrobiologiske parametre, medmindre andet besluttet:</p> <p>Coliforme bakterier: 1-20 pr. 100 ml.</p> <p>Kimtal v. 22°C: 50-500 pr. ml (driftskontrol: afgang vandværk)</p> <p>Kimtal v. 22°C: 200-2000 pr. ml (taphane ved forbruger / ledningsnettet)</p>
Logbog	
Ansvarlig	Vandforsyningen og Tilsynsmyndigheden er ansvarlig for at iværksætte opgaven.
Hvad skal iværksættes	<p>Tilsynsmyndigheden skal kontaktes af vandforsyningen.</p> <p>Afhængigt af analyseresultaterne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan der fortsættes med normal forsyning? Afhængig af prøveresultater, tages en omprøve. • Der udtages prøver på strategisk udvalgte steder, for at finde kilden til forureningen. • Der gennemføres evt. teknisk tilsyn med anlægget. <p>Gældende "Vejledning om håndtering af overskridelser af de mikrobiologiske drikkevandsparametre" beskriver, hvad der skal ske, når resultatet af den opfølgende prøve foreligger.</p>
Hvordan iværksættes	<p>Vandværket kontakter tilsynsmyndigheden samt bestiller omprøve hos akkrediteret laboratorium.</p> <p>Tilsynsmyndigheden kan anmode om, at laboratoriet udtager hastep prøver og udfører hastedanalyser.</p>

	Der foretages en teknisk gennemgang af vandværk, boringer m.v. efter konkret vurdering.
Hvor findes materiel	
Tidsplan	Forventes startet den dag resultatet fra første prøve foreligger hos vandforsyningen. Vandværkerne skal sikre, at tilsynsmyndigheden er tilmeldt laboratoriernes varslingsystem.

Action Card 2b: DRIFTSFORSTYRRELSE

Overskridelse af driftsparametre

Hvornår benyttes Action Card 2b	Benyttes ved overskridelse af driftsparametre såsom: Turbiditet, ledningsevne, jern, mangan, ammonium, nitrit, aggressiv kuldioxid, svovlbrinte og metan.
Logbog	
Ansvarlig	Vandforsyningen og Tilsynsmyndigheden er ansvarlig for at iværksætte opgaven.
Hvad skal iværksættes	<p>Tilsynsmyndigheden skal kontaktes. Tilsynsmyndigheden kontakter Styrelsen for Patientsikkerhed.</p> <p>Afhængigt af analyseresultaterne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Påbud om forbud mod anvendelse af drikkevandet til spædbørn • Kan der fortsættes med normal forsyning. • Vandbehandlingen skal gennemgås og kontrolleres og udbedres • Der udtages opfølgende prøver • Der gennemføres evt. teknisk tilsyn med anlægget.
Hvordan iværksættes	<p>Vandværket kontakter tilsynsmyndigheden og bestiller omprøve hos akkrediteret laboratorium. Vandværket gennemgår og udbedre systemet.</p> <p>Tilsynsmyndigheden kan anmode om, at laboratoriet udtager hastep prøver og udfører hastedanalyser.</p> <p>Der foretages en teknisk gennemgang af vandværk, borer m.v. efter konkret vurdering.</p>

Hvor findes materiel	
Tidsplan	Forventes startet den dag resultatet fra første prøve foreligger hos vandforsyningen.

Action Card 3a: STØRRE FORURENING

Overskridelse af mikrobiologiske parametre

Hvornår benyttes Action Card 3a	<p>Benyttes ved overskridelser af følgende mikrobiologiske parametre:</p> <p>E. Coli: En eller flere pr. 100 ml.</p> <p>Intestinale Enterokokker: En eller flere pr. 100 ml</p> <p>Coliforme bakterier: >20 pr. 100 ml</p> <p>Kimtal v. 22°C: >500 pr. ml (afgang vandværk)</p> <p>Kimtal v. 22°C: >2000 pr. ml (taphane ved forbruger / ledningsnettet)</p>
Logbog	<p>Logbog kan opstartes, jf. bilag 1</p> <p>Logbogen skal opstartes hvis Krisestab for vandforsyning nedsættes.</p>
Ansvarlig	<p>Vandværket er ansvarligt for at iværksætte indsatsen.</p> <p>Tilsynsmyndigheden vurderer om Krisestab for vandforsyning skal nedsættes</p> <p>Krisestaben underrettes/inddrages, så den kan støtte vandværket, hvis situationen udvikler sig.</p>
Hvad skal iværksættes	<p>Påbud om kokeanbefaling eller forbud mod anvendelse af drikkevand meddeles til vandværket af Tilsynsmyndigheden på baggrund af anbefaling fra Styrelsen for Patientsikkerhed.</p> <p>Forureningen afgrænses, hvis muligt.</p> <p>Alle berørte forbrugere informeres jf. Action Card 1.</p> <p>Tilsynsmyndigheden udfører teknisk tilsyn på vandværket. Vandværket foretager kildeopsporing.</p>

	<p>Der udtages opfølgende prøver. Analyseresultatet sendes til tilsynsmyndigheden.</p> <p>Tilsynsmyndigheden kan anmode om, at laboratoriet udtager hastep prøver og udfører hastedanalyser.</p> <p>Gældende "Vejledning om håndtering af overskridelser af de mikrobiologiske drikkevandsparametre" beskriver, hvad der skal ske, når resultatet af den opfølgende prøve foreligger.</p> <p>Det vurderes, om der skal etableres nødvandforsyning – jf. Action Cards 4-6.</p>
Hvordan iværksættes	<p>Vandværket kontakter Tilsynsmyndigheden, som efterfølgende indkalder Krisestaben hvis behov.</p> <p>Vandværket bestiller opfølgende prøver hos akkrediteret laboratorium efter drøftelse med Krisestaben.</p> <p>Krisestaben koordinerer arbejdet.</p> <p>Tilsynsmyndigheden foretager sammen med vandværket en teknisk gennemgang af vandværk, boringer samt kildesporing.</p>
Hvor findes materiel	<p>Hvis der er behov for nødvandforsyning med vand, træder Action Cards 4-6 i kraft.</p>
Tidsplan	<p>Forventes startet umiddelbart efter at første prøve med overskridelser foreligger hos vandforsyningen og tilsynsmyndigheden. Vandværkerne skal sikre, at Tilsynsmyndigheden er tilmeldt laboratoriernes varslingsystem, så varslinger straks modtages på mail hos Tilsynsmyndigheden.</p>

Action Card 3b: STØRRE FORURENING

Overskridelse af miljø fremmede stoffer el. naturligt forekommende stoffer

Hvornår benyttes Action Card 3b	Benyttes ved overskridelser af følgende parametre: For eksempel pesticider, PFAS, nitrat mm.
Logbog	Logbog kan opstartes, jf. bilag 1 Logbogen skal opstartes hvis Krisestab for vandforsyning nedsættes.
Ansvarlig	Vandværket er ansvarligt for at iværksætte indsatsen. Tilsynsmyndigheden vurderer om Krisestab for vandforsyning skal nedsættes Krisestaben for vandforsyning underrettes/inddrages, så den kan støtte vandværket, hvis situationen udvikler sig.
Hvad skal iværksættes	Afgørelse om forbud mod anvendelse af drikkevandet til spædbørn / Afgørelse om forbud mod anvendelse af drikkevandet generelt meddeles til vandværket af Tilsynsmyndigheden på baggrund af anbefaling fra Styrelsen for Patientsikkerhed. Alle berørte forbrugere informeres jf. Action Card 1. Der udtages opfølgende prøver og handling igangsættes til genopretning af drikkevandets kvalitet. Det vurderes, om der skal etableres nødvandforsyning – jf. Action Cards 4-6.
Hvordan iværksættes	Vandværket kontakter Tilsynsmyndigheden, som efterfølgende indkalder Krisestaben for vandforsyning hvis behov. Vandværket bestiller opfølgende prøver hos akkrediteret laboratorium.

	<p>Krisestaben for vandforsyning koordinerer arbejdet, hvis denne er nedsat.</p> <p>Tilsynsmyndigheden udsteder evt. påbud/forbud mod anvendelses begrænsninger</p>
Hvor findes materiel	<p>Hvis der er behov for nødforsyning med vand, træder Action Cards 4-6 i kraft.</p>
Tidsplan	<p>Forventes startet umiddelbart efter at første prøve med overskridelser foreligger hos Tilsynsmyndigheden.</p>

Action Card 4: STØRRE FORURENING

Eksisterende (permanent) nødforbindelse kan åbnes

Hvornår benyttes Action Card 4	<p>Benyttes ved behov for nødforsyning, hvor der er etableret permanent nødforbindelse til et andet vandværk/forsyningselskab.</p> <p>Alternativt henvises til Action Cards 5 eller 6.</p>
Logbog	Logbog opstartes, hvis relevant ift. forureningssituationen, jf. bilag 1
Ansvarlig	<p>Vandværker / Tilsynsmyndigheden / Krisestaben for vandforsyning kan beslutte, at der skal ske åbning af nødforbindelsen.</p> <p>Tilsynsmyndigheden fører kontrol med, at vandværket udfører opgaven. Vagthavende fra de aktuelle vandværker forestår åbningen.</p>
Hvad skal iværksættes	<p>Tilsynsmyndigheden godkender, at nødforsyningsledningen ibrugtages.</p> <p>Der foretages evt. udskylning og prøvetagning inden nødforbindelsen anvendes. Vandet kontrolleres evt. med analyse inden der sendes vand ud til forbrugerne. Der foretages så vidt muligt en drøftelse med Styrelsen for Patientsikkerhed inden åbning af nødforbindelsesledningen.</p>
Hvordan iværksættes	Vagthavende fra de aktuelle vandværker skyller og åbner nødforbindelsen jf. vandværkernes beredskabsplan og efter godkendelse fra tilsynsmyndigheden.
Hvor findes materiel	Aktuelle vandværker.
Tidsplan	Forventes udført kort tid efter, at Tilsynsmyndigheden har godkendt åbning af nødforsyningsledningen.

Action Card 5: STØRRE FORURENING

Nødforsyning via mobile vandtanke

Hvornår benyttes Action Card 5	<p>Planen benyttes, når Vandværker / Tilsynsmyndigheden / Krisestaben for vandforsyning vurderer, at der skal ske alternativ drikkevandsforsyning.</p> <p>Det skal indgå i overvejelserne, at der ved nødforsyning fra tankvogne er stor risiko for bakteriel forurening, når der aftappes vand til beholdere. Hvis denne risiko overstiger den konstaterede forurening, bør der ikke anvendes nødforsyning med tankvogne.</p>
Logbog	<p>Logbog opstartes, hvis relevant ift. forureningssituationen, jf. bilag 1</p>
Ansvarlig	<p>Tilsynsmyndigheden/Krisestaben for vandforsyning fører kontrol med, at vandværket får anskaffet og opstillet egnede beholdere/mobile tanke til drikkevand i forsyningsområdet.</p> <p>Brug af beholdere og tankvogne til opbevaring må kun ske efter drøftelse med Styrelsen for Patientsikkerhed.</p> <p>På fødevarevirksomheder som nødforsynes via mobile vandtanke skal Fødevarestyrelsen kontaktes inden ibrugtagning.</p> <p>Beredskabet kan evt. anmodes om at hjælpe til at sikre, at der sker korrekt opstilling af mobile tanke og beholdere.</p>
Hvad skal iværksættes	<p>Alt sker efter drøftelse med Styrelsen for Patientsikkerhed.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tankene placeres på centrale steder efter retningslinjer fra Tilsynsmyndigheden/Krisestaben for vandforsyning. • Vandet skiftes efter behov afhængig af temperatur. • Beholdere efterfyldes med vand fra tankvogne, der er godkendt til transport af levnedsmidler. • Vandet kan kontrolleres med analyse inden der uddeles vand til forbrugerne. • Borgere medbringer selv dunke til påfyldning. • Der kan etableres vagt ved aftapningsstedet til kontrol og vejledning.

	<ul style="list-style-type: none"> • Krisestaben for vandforsyning kontakter evt. hjemmевænet vedr. vagtordning. • Berørte borgere informeres i henhold til Action Card 1
Hvordan iværksættes	Tilsynsmyndigheden/Krisestaben for vandforsyning kontakter vagthavende indsatsleder hos Beredskab og Sikkerhed, som evt. kan være behjælpelig med at koordinere nødforsyningen i samarbejde med den aktuelle vandforsyning.
Hvor findes materiel	<p>Vandværkerne henvises som udgangspunkt til selv at skaffe materiel ved fødevareindustrien. De anvendte tanke skal være godkendte til drikkevandsformål.</p> <p>Beredskab & Sikkerhed kan være behjælpelige med at formidle kontakt til tankleverandør lige som Beredskabsstyrelsen Midtjylland (tlf. nr. 96267600) evt. kan kontaktes for assistance.</p> <p>For vandværkets regning kan følgende aktiveres:</p> <p>Vognmandsvirksomheden LS Intertank, Aarhus er specialiseret i transport af vand til fødevareindustrien. På tlf. 4051 3191 (alternativt 40574007 el. 40591777) kan mobile 25 m3 tanke leveres inden for 1-3 timer.</p> <p>På tlf. 2093 2340 kan autoriseret VVS'er rekvireres inden for 1-3 timer til opsætning af haner, slanger m.v til aftapning. Der afregnes pr. medgået time for opsætning, nedtagning samt for forbrugt materiel.</p>
Tidplan	Indsatsen skal være etableret i løbet af få timer. "Følsomme" forbrugere skal så vidt mulig først sikres nødforsyning, herunder landbrug med dyrehold.

Action Card 6: STØRRE FORURENING

Nødforsyning med midlertidige vandledninger

Hvornår benyttes Action Card 6	<p>Benyttes ved behov for nødforsyning, hvor det er muligt at forsyne via vandledninger til nabovandværk.</p> <p>Tilsynsmyndigheden / Krisestaben for vandforsyning vurderer behovet. Alternativt henvises til Action Cards 4 eller 5.</p>
Logbog	Logbog opstartes, hvis relevant ift. forureningssituationen, jf. bilag 1
Ansvarlig	<p>Tilsynsmyndigheden/Krisestaben for vandforsyning fører kontrol med, at vandværket iværksætter opgaven. Vagthavende indsatsleder kan evt. anmodes om hjælp til, i samarbejde med vandværket, at foretage udlægning af vandledninger.</p> <p>Brug af midlertidige vandledninger til nødforsyning må kun ske efter drøftelse med Styrelsen for Patientsikkerhed.</p>
Hvad skal iværksættes	<p>a) Udlægning af midlertidige vandledninger.</p> <p>b) Beredskabsstyrelsen ved længere strækninger.</p> <p>c) Udpumpningstrykniveau – mobilt trykforøgeranlæg.</p> <p>Berørte borgere informeres i henhold til Action Card 1, hvis Tilsynsmyndigheden/Krisestaben for vandforsyning vurderer, at det er nødvendigt.</p>
Hvordan iværksættes	Tilsynsmyndigheden/Krisestaben for vandforsyning kontakter vagthavende indsatsleder, som evt. kan forestå udlægning af DK-Vand PE udrullede vandledninger i samarbejde med den aktuelle vandforsyning. Der udtages evt. analyser af vandkvaliteten, som godkendes af kommunen, inden ledningen tages i brug.

Hvor findes materiel	<p>Beredskab og Sikkerhed råder ikke over materiel til dette formål. Vandværkerne henvises til selv at skaffe midlertidige vandledninger (slinger) fra fødevare-industrien.</p> <p>Beredskabsstyrelsen, Midtjylland (tlf. nr. 96267600) kan evt. kontaktes for udlån af slanger og trykforøgere. Kontakt til Beredskabsstyrelsen sker via Beredskab & Sikkerheds vagtcentral (aktivering via side nr. 1)</p>
Tidsplan	<p>Forventes udført kort tid efter, at Tilsynsmyndigheden har godkendt udlægning og åbning af nødforsyning via midlertidige vandledninger.</p>

Action Card 7: STØRRE FORURENING

Længerevarende strømsvigt

Hvornår benyttes Action Card 7	Planen benyttes i tilfælde hvor strømsvigten er af et omfang, hvor den tilgængelige beholderreserve i rentvandstanken på vandværket ikke er tilstrækkelig til at opretholde forsyning, eller hvor vandværkets udpumpning er pumpestyret.
Logbog	Logbog opstartes, hvis relevant ift. forureningssituationen, jf. bilag1
Ansvarlig	Tilsynsmyndigheden/Krisestaben for vandforsyning sikrer, at opgaven iværksættes af vandforsyningen.
Hvad skal iværksættes	<p>Vandforsyningen anskaffer og opsætter et mobilt nødstrømsanlæg, hvis den aktuelle vandforsyning ikke har et permanent nødstrømsanlæg.</p> <p>Hvis strømsvigten berører flere vandværker, udarbejder Krisestaben for vandforsyning i samarbejde med vandværkerne en prioritetsliste over, hvilke vandværker, der først skal have nødstrømforsyning.</p> <p>I tilfælde af, at det på grund af strømsvigten ikke er muligt at kommunikere på normal vis, aktiveres Krisestaben.</p> <p>Nødforsyning til "følsomme" forbrugere og ejendomme med husdyrhold etableres så vidt mulig – jf. Action Cards 4, 5 og 6.</p> <p>Børte borgere informeres i henhold til Action Card 1, hvis Krisestaben vurderer, at det er nødvendigt.</p>
Hvordan iværksættes	Krisestaben koordinerer etableringen af nødstrømforsyning i samarbejde med det aktuelle vandværk.
Hvor findes materiel	Der forefindes ingen nødstrømsanlæg til dette formål. Der må rettes henvendelse til eksterne leverandører af generatorkapacitet.
Tidsplan	Der skal etableres nødforsyning indenfor få timer, hvis muligt.

Action Card 8: KRISE

Trusler/mistanke om sabotage eller terror m.v.

Hvornår benyttes Action Card 8	Action Card 8 tages i brug, når der er begrundet mistanke om sabotage, terror eller hybride trusler (eksempelvis cyberangreb).
Logbog	Logbog opstartes, jf. bilag 1.
Ansvarlig	<p>Kommunernes Plan for fortsat drift iværksættes. Disse vurderer om Kommunens krisestab for vandforsyning skal nedsættes.</p> <p>Kommunens krisestab er ansvarlig for at koordinere opgaven. Vandværket er ansvarligt for at udføre opgaven.</p>
Hvad skal iværksættes	<p>Det aktuelle vandværk skal evt. nedlukkes og/eller aktuelle borer tages ud af drift.</p> <p>Påbud kan af Tilsynsmyndigheden meddeles mundtligt, jf. § 72 i Vandforsyningsloven. Der skal efterfølgende gives et skriftligt påbud.</p> <p>Krisestaben vurderer i samråd med Politiet, om berørte områder skal varsles.</p> <p>Ledningsnettet skal evt. udskylles og vandet bortskaffes efter nærmere aftale med Tilsynsmyndigheden. Relevante taphaner på ledningsnettet skal evt. åbnes, så forureningen i ledningsnettet begrænses mest mulig.</p> <p>Berørte borgere informeres i henhold til Action Card 1.</p> <p>Når situationen er afsluttet, og der er opnået normale tilstande, udsendes information i henhold til Action Card 1.</p>
Hvordan iværksættes	Truslen vurderes og tiltag på det aktuelle vandværk iværksættes i henhold til vandværkets beredskabsplan.

	<p>Vagthavende indsatsleder vurderer i samråd med Politiet, om der skal varsles. Vandværket orienterer forbrugerne.</p> <p>Krisestaben vurderer, om det er nødvendigt at etablere alternativ vandforsyning.</p>
Hvor findes materiel	
Tidsplan	Så hurtigt som muligt.

Action Card 9: Genetablering af normal forsyning

Hvornår benyttes Action Card 9	Ved afslutning af en forureningshændelse.
Logbog	Logbog føres og afsluttes, jf. bilag 1
Ansvarlig	Vandværket er ansvarligt for at sikre, at der genetableres normal forsyning.
Hvad skal iværksættes	<p>Det forureningsramte område skylles og evt. desinficeres efter godkendelse fra Tilsynsmyndigheden, hvis der er behov herfor. Herefter udtages to på hinanden følgende vandprøver til dokumentation for, at vandet er rent.</p> <p>Sagen drøftes med Styrelsen for Patientsikkerhed inden der træffes afgørelse om afslutning af forureningssagen.</p> <p>Der udsendes orientering til de berørte borgere om, at der er genetableret normal forsyning – jf. Action Card 1.</p> <p>Der foretages evt. en skærpet kontrol af vandkvaliteten i en efterfølgende periode, efter aftale med tilsynsmyndigheden.</p>
Hvordan iværksættes	
Hvor findes materiel	

BILAG 1. Logbog

Elektronisk logbog oprettes i Krisestyringssystemet C3 via www.bsik.dk

Vælg krisestyring i topmenu. Log ind med dit mobilnummer som brugernavn og dit eget password.

Vælg kommune, forvaltning og klik på ”opret forvaltningslog”.

Paradigme for papirversion af logbog findes her:

Sagsbehandler			
Dato			
Vandværk			
Historik			
Sagsforløb (kort)			
Opfølgende kontroller	Runde 1	Runde 2	Runde 3 osv.
Kilder - Opsporing - hvad/hvor?			
Hvilke tiltag har vandværket udført			

BILAG 2. Registreringsskema til analyseresultater

Dato: xx.xx.xxxx

		Afgang vandværk	Adresse1 (taphane/ledningsnet)	Adresse2 (taphane/ledningsnet)
Ecoli				
Coliforme bakterier				
Kim 22°C				
Intestinale enterokokker				
Temp				
Forsyningszone				

Dato: xx.xx.xxxx

		Afgang vandværk	Adresse1 (taphane/ledningsnet)	Adresse2 (taphane/ledningsnet)
Ecoli				
Coliforme bakterier				
Kim 22°C				
Intestinale enterokokker				
Temp				
Forsyningszone				

BILAG 4: Liste over almene vandværker

Liste med kontaktoplysninger til de almene vandværker findes på vandforsyningernes egne hjemmesider eller hos Tilsynsmyndigheden i de enkelte kommuner.

BILAG 5: Liste over eksterne kontaktpersoner

Navn	Telefon	Email
Redningsberedskab/Politi/Ambulance	1-1-2	
Aktivering af kommunernes Krisestab	Beredskab & Sikkerhed	
Aktivering af kommunernes Sundhedsberedskab	Vagtcentral: 86 12 14 55	
Aktivering af Beredskabsdirektør	5116 7709	
Miljøvagten (uden for normal arbejdstid)	70 200 424 Ved akut livsfare, ring 1-1-2	
Beredskabscenter, Midtjylland	7285 2020/9732 3722	brs-ktp-mj@fiin.dk
Kemisk Beredskab	7285 2000(døgnavagt)	BRS-KTP-KEM@brs.dk
Styrelsen for Patientsikkerhed -	7222 7970 (dagtid) 7022 0269 (vagt)	trvest@stps.dk
Fødevarestyrelsen Nord Mandag-fredag kl. 9-16 Fredag kl. 9-15 <u>Akutkontakt:</u> Mandag-torsdag kl. 16-20 Fredag kl. 15-20 Lørdag, søndag og helligdage kl. 10-20	72276900 – spørg efter beredskabsvagten i Nordøst. Akut tlf.nr. 70235888	21@fvst.dk
Giftlinjen	8212 1212 3531 5555	Poison.information.centre.bispebjerg@regionh.dk

Center for Biosikring og Beredskab	7020 6606 (døgnavagt)	cbb@ssi.dk
Sundhedsstyrelsen Strålebeskyttelse	4494 3773 (døgnavagt)	sis@sis.dk
Nukleart beredskab	7285 2000 (døgnavagt)	BRS-KTP-NUC@brs.dk

BILAG 6: Liste over interne kontaktpersoner

Navn	Telefon	Email
Favrskov Kommune	8964 1010	Favrskov@favrskov.dk
Tilsynsmedarbejder (ikke adgang til C3)	8964 5236	grundvand@favrskov.dk
Tilsynsmedarbejder (ikke adgang til C3)	8964 5306	
Afdelingsleder Henrik Pedersen Noe (adgang til C3)	2434 5226	
Natur & Miljøchef Birthe Jordt (adgang til C3)	2467 0205	
Myndighedschef Sidsel Homann (adgang til C3)	2337 8367	
Norddjurs Kommune		norddjurs@norddjurs.dk
Tilsynsmedarbejder (ikke adgang til C3)	2960 9379	vand@norddjurs.dk
Tilsynsmedarbejder (ikke adgang til C3)	2043 2142	
Tilsynsmedarbejder (ikke adgang til C3)	2448 7216	
Tilsynsmedarbejder (ikke adgang til C3)	40385433	
Afdelingsleder Heidi Jensen (adgang til C3)	2028 0390	
Myndighedschef Henrik Scharling Bernberg (adgang til C3)	40134540	
Randers Kommune	8915 1515	drikkevand@randers.dk
Tilsynsmedarbejder (ikke adgang til C3)	8915 1644	

Afdelingsleder Michael Damm (adgang til C3)	8915 1850	
Syddjurs Kommune	8753 5000	syddjurs@syddjurs.dk
Afd. for Natur og Miljø (ikke adgang til C3)	8753 5410	grundvand@syddjurs.dk
Myndighedschef Sanne Attermann (adgang til C3)	2859 5555	
Afdelingsleder Michael Brandt-Bernbom	2142 8005	

BILAG 7: Skabelon til kommunikation

A. Forslag til pressemeddelelse (opstart):

Påbud til **Xxxxxxxx Vandværk med anbefaling om, at forbrugerne skal koge drikkevandet**

I forbindelse med en rutinemæssig drikkevandskontrol på **Xxxxxx Vandværks** forsyningsnet er der påvist bakterier i drikkevandet på en taphane hos en forbruger.

Yyyyyyy Kommune har efter drøftelse med Styrelsen for Patientsikkerhed, udstedt et påbud til **Xxxxxxxx Vandværk**. Det betyder, at vandværket skal orientere deres forbrugere, om at det anbefales, at alt vand til drikkevandsformål og madlavning skal koges.

Der er påvist **E-coli, Intestinale enterokokker, coliforme bakterier og kimtal ved 22° C** i drikkevandet.

Intestinale enterokokker findes naturligt i menneskers og dyrs tarmkanal. Påvisning af intestinale enterokokker i drikkevand tyder på fækal forurening og dermed en risiko for tilstedeværelse af mulige sygdomsfremkaldende bakterier.

Escherichia coli (E. coli) findes naturligt i tarmen hos mennesker og dyr. E. coli er tegn på en frisk fækal forurening. Påvisning af E. coli betyder, at der er risiko for at drikkevandet kan være forurenede med spildevand el. lignende, og at der er risiko for sygdomsfremkaldende mikroorganismer i drikkevandet.

Coliforme bakterier findes i naturligt i jord, overfladevand og forrådnede planter. Påvisning af coliforme bakterier i drikkevand tyder på forurening med overfladevand og dermed en risiko for tilstedeværelse af mulige sygdomsfremkaldende bakterier.

Kim ved 22° C findes naturligt i jord, vand og forrådnede planter. Kim er ikke sygdomsfremkaldende i sig selv.

Hvis man bliver syg, skal man rette henvendelse til egen læge.

Xxxxxx Vandværk indvinder omkring **zzzzz kubikmeter** årligt og **forsyner zzzzz** forbrugere. Vandværket leverer primært drikkevand til beboelse og landbrug.

Kogeanbefalingen gælder, indtil nye analyser har påvist, at forureningen er ophørt. Vandværket har oplyst at nye analyser er bestilt.

For yderlig information kan der rettes henvendelse til **Xxxxxxx Vandværk**. Hjemmeside:
<https://xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx>

På kortet herunder ses **Xxxxxxxx Vandværks** forsyningsområde.

KORT MED FORSYNINGSOMRÅDET

Venlig hilsen **Yyyyyy Kommune**

B. Forslag til pressemeddelelse (afslutning):

Ophævelse af påbud til XXXXX Vandværk om kogeanbefaling af drikkevandet.

På baggrund af analyseresultaterne fra opfølgende drikkevandskontroller fra XXXXXX Vandværk har Yyyyyy Kommune efter drøftelse med Styrelsen for Patientsikkerhed ophævet påbuddet om kogeanbefaling af drikkevandet, som blev udstedt til vandværket den xx. xxxxxxxx 20xx.

Det betyder, at det ikke længere er nødvendigt at koge vandet, der leveres fra XXXXXXXX Vandværk inden det anvendes til drikkevandsformål.

Der anbefales, at de ejendomme, der var omfattet af kogeanbefalingen, og hvor kogeanbefalingen nu er ophævet, får gennemskyllet deres vandinstallationer grundigt for at mindske en eventuel tilstedeværelse af "gammelt" vand i installationerne.

For yderligere oplysninger kan der rettes henvendelse til XXXXXXXX Vandværk.

KORT MED FORSYNINGSOMRÅDE

Venlig hilsen Yyyyyy Kommune

C. Skabelon til påbud om kogeanbefaling af drikkevandet

Påbud om med anbefaling om, at forbrugerne skal koge drikkevandet

Yyyyyy Kommune har den xx.xx 20xx modtaget en forvarsling fra laboratoriet xxxx xxxxxx om, at der er fundet xx coliforme bakterier MPN/100 ml, xx intestinale enterokokker CFU/100 ml bakterie og x E-coli MPN/100 ml i en vandprøve udtaget på taphane på adressen xxxxxx, xx xxxx.

Nedenstående tekst vælges alt efter hvilken type forurening der er tale om:

Intestinale enterokokker, E-coli og coliforme bakterier må ikke findes i drikkevand jf. § 11 stk. 1, samt bilag 1a og 1c i drikkevandsbekendtgørelsen³. Hvis der påvises intestinale enterokokker eller E-coli anbefales kogning af drikkevandet, og der foretages kildeopsporing, samt udtagning af nye prøver jf. kogevejledningen⁴. Ved fund af coliforme bakterier som overstiger 20 pr. 100 ml eller ved fund af kimtal ved 22 °C over >2000/ml (> 500/ml på afg.vv), anbefales kogning af drikkevandet, og der foretages kildeopsporing, samt udtagning af nye prøver jf. kogevejledningen.

Afgørelse:

Yyyyyy Kommune meddeler i samråd med Styrelsen for Patientsikkerhed påbud til XXXXXXXX Vandværk om skriftligt at orientere forbrugerne om, at det anbefales, at alt vand til drikkevandsformål og madlavning skal koges.

Orientering til vandværkernes forbrugere om drikkevandets anvendelse er vedlagt som bilag. Vandværket skal sikre, at informationen viderebringes til forbrugerne, og at der i påbudsperioden løbende informeres via af vandværkets hjemmeside om kogeanbefalingen. Kogeanbefalingen gælder, indtil nye analyser har påvist, at forureningen er ophørt og, at kommunen har ophævet påbuddet.

Påbud om udtagning af opfølgende prøver:

---

³ BEK nr 940 af 22/07/2024

⁴ Vejledning om håndtering af overskridelser af de mikrobiologiske drikkevandsparametre, marts 2013

Vandværket påbydes at bestille udtagning af opfølgende **haste prøver** ved akkrediteret laboratorium nedenstående steder:

- *Boring DGU nr. XX.XXX.*
- *Boring DGU nr. XX.XXXX.*
- *Afgang vandværk udtaget på Xxxxxx Vandværk.*
- *Taphane/Ledningsnetkontrol (uden/med flush) på adressen xxxxx xx, xxxx xxxxxx*
- *Taphane/Ledningsnetkontrol (uden/med flush) på en anden adresse på Xxxxxx samme ledningsstreng i vandværks forsyningsnet.*

Prøverne skal omfatte den fulde bakteriologiske pakke (**intestinale enterokokker, E. coli, coliforme bakterier og kim 22 C°**). Vandprøverne skal **haste analyseres** af akkrediteret laboratorium.

Påbuddet meddeles i medfør af § 62 stk. 1 i vandforsyningsloven⁵. I medfør af vandforsyningslovens § 74, stk. 2 er varsel af ovenstående påbud undladt.

Varsling af teknisk tilsyn:

Der varsles teknisk tilsyn på **Xxxxxxx Vandværk.**

YYYYY Kommune skal jf. forvaltningslovens § 24 oplyse det faktiske og retlige grundlag for indgrebet. Kommunen har som tilsynsmyndighed adgang til virksomheden i medfør af § jf. 64 i vandforsyningsloven⁶.

Hovedformålet med tilsynet er at gennemføre et teknisk tilsyn på vandforsyningen, herunder et tilsyn med borerne pba., at drikkevandet ikke overholder kvalitetskravene i drikkevandsbekendtgørelsen.

---

⁵ LBK nr. 602 af 10/05/2022

⁶ LBK nr 433 af 22/04/2014

Yyyyy Kommune afd. for XXXX vil gennemføre det tekniske tilsyn

Xxxxxdag d. xx. xxxxx 20xx – kl. xx.xx.

Såfremt I bliver forhindret i at deltage på den aftalte dato, bedes I kontakte Yyyyy Kommune afd. for XXXX.

Ved tilsynet skal der være en repræsentant fra vandforsyningen til stede, derudover skal der være adgang til alle vandforsyningens installationer. I henhold til § 5 stk. 2 i lov om retssikkerhed og § 8 i forvaltningsloven har vandværket lov til at lade sig bistå eller repræsentere af andre.

Der gøres opmærksom på, at I har ret til at gøre indsigelse mod tilsynet. En eventuel indsigelse skal sendes til afd. for xxxxxxxx på mail xxxxx@xxxxxxx.dk senest den xxxx.

Klage over afgørelsen:

Afgørelsen efter § 62 stk. 1 i vandforsyningsloven kan inden 4 uger påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet efter gældende regler (der kan indsættes en udvidet klagevejledning). En eventuel klage indgives via Klageportalen på nævnets hjemmeside. Disse link fører dig direkte til Klageportalen hos [Nævnenes Hus](#), www.borger.dk eller www.virk.dk.

I medfør af vandforsyningslovens § 78 stk. 2 bestemmes, at en klage ikke har opsættende virkning for påbuddet.

Venlig hilsen

XXXX Kommune afd. for XXXX

Bilag vedlagt:

Orientering med anbefaling om drikkevandets anvendelse

Kopi til:

Fødevarestyrelsen (Hvis der er fødevareproducenter, madvarebutikker mv. som forsynes fra vandværket).

Styrelsen for Patientsikkerhed, trvest@stps.dk

Kogeanbefaling for vand fra vandværket

En analyse af drikkevandet på ledningsnettet på vandværksnavn har vist, at drikkevandet er forurenet med bakterier. Det anbefales derfor, at **alt** vand, der bruges til drikkevandsformål, **koges inden brug**.

Ved kogning forstås opvarmning til 100 grader ("spilkoge") i 2 minutter. Ved brug af elkedel gives vandet 2 opkog med 2-5 minutters mellemrum.

Formål	Bemærkninger
Drikkevand	Kun afkølet kogt vand anvendes
Kaffe- og temaskiner	Disse opnår sjældent en temperatur på 100° C i 2 minutter. Varmt vand fra disse maskiner er derfor ikke anvendeligt.
Madlavning	Vandværksvand kan bruges til kogning af kartofler, spaghetti o. lign. Håndvask inden madlavning foretages i kogt afkølet vand.
S skylning af salat o.lign.	Det forurenede vand må ikke anvendes til skylning af grøntsager, som skal spises rå. I stedet kan skyllingen foretages med kogt afkølet vand.
Personlig hygiejne	Vandet kan benyttes til bruse- og karbadning, men vær opmærksom på, at børn ikke drikker vandet. Håndvask inden madlavning foretages i kogt afkølet vand
Tandbørstning	Forurenet vand må ikke bruges. Kogt vand kan anvendes. Proteser o. lign. kan ofte renses ved at blive lagt i kogt afkølet vand.
Opvask	Forurenet drikkevand er ikke egnet til opvask i hånden, idet der kan ske smitte via hænderne eller via genstande (indirekte kontaktsmitte).

	Opvaskemaskiner, der ved sluts kyl opnår en temperatur af vandet på mindst 60° C, kan bruges.
Tøjvask	Til maskinvask skal temperaturen så vidt muligt være mindst 60° C ved sluts kyl.
Vanding	Frugt og grøntsager, der spises rå, må ikke vandes med forurennet vand.
Rengøring	Forurennet drikkevand må anvendes sammen med vaskemidler til gulvvask osv. men ikke til vask af køkkenborde, skabe osv., medmindre vandet koges først. Vask klude grundigt efter brug.

Indtil nu er der fundet bakterienavn. **FORKLARING**

Vandet skal koges, til nye prøver viser, at forureningen er ophørt.

Vandværket giver besked når vandet igen må drikkes.

Har du spørgsmål kan du kontakte vandværket på telefon **TELEFONNR**

Coliforme bakterier

Coliforme bakterier findes naturligt i jord, overfladevand og forrådnede planter. Påvisning af coliforme bakterier i drikkevand tyder på forurening med overfladevand og dermed en risiko for tilstedeværelse af mulige sygdomsfremkaldende bakterier. Hvis man bliver syg, skal man kontakte egen læge.

Kim ved 22° C

Kim ved 22° C er naturligt forekommende bakterier, som typisk optræder i jord og vand og som lever af vandets organiske indhold. Høje kimtal i drikkevandet kan betyde, at der er kommet overfladevand, plantedele eller jord ind i ledningsnettet eller, at organisk materiale (biofilm) er frigivet inde i ledningsnettet fx ved skylning. Kim ved 22° C er i sig selv normalt ikke sygdomsfremkaldende.

Intestinale enterokokker

Intestinale enterokokker findes naturligt i menneskers og dyrs tarmkanal. Påvisning af enterokokker i drikkevand tyder på fækal forurening og dermed en risiko for tilstedeværelse af mulige sygdomsfremkaldende bakterier.

Escherichia coli (E. coli)

E. coli findes naturligt i tarmen hos mennesker og dyr. E. coli er tegn på en frisk fækal forurening, da bakterierne normalt har en kort levetid uden for tarmkanalen. E. coli betyder, at der er risiko for at drikkevandet kan være forurenet med spildevand el. lignende, og at der er risiko for sygdomsfremkaldende mikroorganismer i drikkevandet.

D. Skabelon til ophævelse af påbud om kogeanbefaling af drikkevandet

Ophævelse af påbud om kogeanbefaling til forbrugerne

XXXXX Kommune har modtaget de opfølgende analyserapporter fra de vandprøver, som blev udtaget den xx. xxxxxxxxxx 20xx på XXXXXX Vandværk/s ledningsnet/forbrugers taphane. Analyseresultaterne fra vandprøverne viser, at vandet igen overholder kvalitetskravene for mikrobiologiske parametre jf. bekendtgørelse om vandkvalitet og tilsyn⁷.

Syddjurs Kommune har efter drøftelse med Styrelsen for Patientsikkerhed vurderet, at påbuddet med kogeanbefaling kan ophæves.

Afgørelse:

På baggrund af ovenstående ophæver Yyyyyy Kommune efter drøftelse med Styrelsen for Patientsikkerhed påbuddet af xx. XXXXXX 20xx med kogeanbefaling til forbrugerne, meddelt efter § 62 stk. 1 i vandforsyningsloven⁸.

Vandværket skal orientere forbrugerne om, at kogeanbefalingen er ophørt. Informationen skal ligeledes lægges på vandværkets hjemmeside.

Forbrugerne skal orienteres om, at det anbefales at gennemskylle vandinstallationer inden ibrugtagning.

Klage over afgørelsen:

Afgørelsen kan inden 4 uger påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet efter gældende regler (der kan indsættes en udvidet klagevejledning).

En eventuel klage indgives via Klageportalen på nævnets hjemmeside. Disse link fører dig direkte til Klageportalen hos [Nævnenes Hus](#), www.borger.dk eller www.virk.dk.

---

⁷ BEK nr 940 af 22/07/2024 (drikkevandsbekendtgørelsen)

⁸ LBK nr. 602 af 10/05/2022

I medfør af vandforsyningslovens § 78 stk. 2 bestemmes, at en klage ikke har opsættende virkning for påbuddet.

Venlig hilsen

XXXX Kommune afd. for XXXX

Kopi til:

Styrelsen for Patientsikkerhed, trvest@stps.dk

Evt. Fødevarestyrelsen